

Tento dokument slouží výhradně k informačním účelům a nemá žádný právní účinek. Orgány a instituce Evropské unie nenesou za jeho obsah žádnou odpovědnost. Závazná znění příslušných právních předpisů, včetně jejich právních východisek a odůvodnění, jsou zveřejněna v Úředním věstníku Evropské unie a jsou k dispozici v databázi EUR-Lex. Tato úřední znění jsou přímo dostupná přes odkazy uvedené v tomto dokumentu

► **B****SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2009/31/ES**

ze dne 23. dubna 2009

o geologickém ukládání oxidu uhličitého a o změně směrnice Rady 85/337/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a 2008/1/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006

(Text s významem pro EHP)

(Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 114)

Ve znění:

		Úřední věstník		
		Č.	Strana	Datum
► <u>M1</u>	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011	L 26	1	28.1.2012
► <u>M2</u>	Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/853 ze dne 30. května 2018	L 150	155	14.6.2018

**SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
2009/31/ES**

ze dne 23. dubna 2009

o geologickém ukládání oxidu uhličitého a o změně směrnice Rady 85/337/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a 2008/1/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006

(Text s významem pro EHP)

KAPITOLA 1

PŘEDMĚT, OBLAST PŮSOBNOSTI A DEFINICE

Článek 1

Předmět a účel

1. Tato směrnice vytváří právní rámec pro geologické ukládání oxidu uhličitého (dále jen „CO₂“), které je bezpečné z hlediska životního prostředí, s cílem přispět k boji proti změně klimatu.

2. Účelem z hlediska životního prostředí bezpečného geologického ukládání CO₂ je trvalé zadržení CO₂ takovým způsobem, kterým se předejde nepříznivým účinkům na životní prostředí a lidské zdraví a veškerým rizikům pro ně, nebo pokud to není možné, dosáhne jejich co největšího omezení.

Článek 2

Oblast působnosti a zákaz ukládání

1. Tato směrnice se vztahuje na geologické ukládání CO₂ na území členských států, jejich výlučných ekonomických zón a jejich kontinentálních šelfů ve smyslu Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu (UNCLOS).

2. Tato směrnice se nevztahuje na geologické ukládání CO₂ s celkovou zamýšlenou úložnou kapacitou nižší než 100 kilotun prováděné za účelem výzkumu, vývoje nebo zkoušení nových výrobků a postupů.

3. Ukládání CO₂ v úložištích s úložným komplexem zasahujícím mimo územní oblast stanovenou v odstavci 1 není dovoleno.

4. Ukládání CO₂ ve vodním sloupci není dovoleno.

Článek 3

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- 1) „geologickým ukládáním CO₂“ injektáž toků CO₂ do podzemních geologických formací spojená s jejich ukládáním v těchto formacích;
- 2) „vodním sloupcem“ vertikálně souvislá masa vody od hladiny po dnové sedimenty vodního útvaru;

▼B

- 3) „úložištěm“ vymezený prostor uvnitř geologické formace užívaný ke geologickému ukládání CO₂ a související povrchová a injeckční zařízení;
- 4) „geologickou formací“ litostratigrafická jednotka, v níž lze nalézt a zmapovat různé vrstvy hornin;
- 5) „únikem“ uvolnění CO₂ z úložného komplexu;
- 6) „úložným komplexem“ úložiště a okolní geologické prostředí, které může mít vliv na celkovou integritu a bezpečnost ukládání, tj. druhotné zádržné formace;
- 7) „hydraulickou jednotkou“ hydraulicky propojený pórový prostor, v němž lze šíření tlaku měřit technickými prostředky a jenž je ohraničen nepropustnými bariérami, například zlomy, solnými dómy či litologickými rozhraními, anebo vyklíněním formace či jejím výchozem na povrch;
- 8) „průzkumem“ posouzení potenciálních úložných komplexů pro účely geologického ukládání CO₂ s pomocí činností, při nichž dochází k pronikání do podpovrchových vrstev, jako je provedení vrtů za účelem získání geologických informací o vrstvách v potenciálním úložném komplexu a případně provedení injeckčních zkoušek s cílem charakterizovat úložiště;
- 9) „povolením k průzkumu“ písemné a odůvodněné rozhodnutí povolující průzkum a stanovící podmínky, za nichž může být proveden, vydané příslušným orgánem podle požadavků této směrnice;
- 10) „provozovatelem“ fyzická nebo právnická osoba, soukromá nebo veřejná, která provozuje nebo řídí úložiště nebo již byla v souladu s vnitrostátními právními předpisy svěřena rozhodující hospodářská pravomoc nad technickou stránkou provozu úložiště;
- 11) „povolením k ukládání“ jedno či více písemných a odůvodněných rozhodnutí povolujících provozovateli geologické ukládání CO₂ v úložišti a stanovících podmínky, za nichž může být provedeno, vydaných příslušným orgánem podle požadavků této směrnice;
- 12) „podstatnou změnou“ změna, která není uvedena v povolení k ukládání a která může mít významné účinky na životní prostředí nebo lidské zdraví;
- 13) „tokem CO₂“ tok látek vzniklý z procesů zachytávání CO₂;
- 14) „odpadem“ látky definované jako odpad v čl. 1 odst. 1 písm. a) směrnice 2006/12/ES;
- 15) „oblakem CO₂“ rozptýlený objem CO₂ v geologické formaci;
- 16) „migrací“ pohyb CO₂ uvnitř úložného komplexu;

▼B

- 17) „závažnou nesrovnalostí“ nesrovnalost v průběhu injektáže nebo ukládání nebo ve stavu samotného úložného komplexu, která s sebou nese riziko úniku nebo riziko pro životní prostředí či lidské zdraví;
- 18) „významným rizikem“ spojení pravděpodobnosti vzniku škod a rozsahu škod, jež nelze pominout, aniž by se tím v případě dotčeného úložiště zpochybnil účel této směrnice;
- 19) „nápravnými opatřeními“ opatření přijatá k nápravě závažných nesrovnalostí nebo likvidace úniků s cílem předejít uvolňování CO₂ z úložného komplexu nebo takové uvolňování zastavit;
- 20) „uzavřením“ úložiště definitivní ukončení injektáže CO₂ do daného úložiště;
- 21) dobou „po uzavření“ doba po uzavření úložiště, včetně doby po přechodu odpovědnosti na příslušný orgán;
- 22) „přepravní sítí“ síť produktovodů určených k přepravě CO₂ na úložiště, včetně připojených kompresních stanic.

KAPITOLA 2

VÝBĚR ÚLOŽIŠŤ A POVOLENÍ K PRŮZKUMU

*Článek 4***Výběr úložišť**

1. Členské státy si ponechávají právo určit oblasti, z nichž mohou být podle požadavků této směrnice vybrána úložiště. Jeho součástí je i právo členských států nepovolit úložiště v určitých oblastech svého území nebo na celém svém území.
2. Členské státy, které mají v úmyslu povolit na svém území geologické ukládání CO₂, provedou posouzení úložné kapacity dostupné v určitých oblastech svého území nebo na celém tomto území, a to také tím způsobem, že povolí průzkum podle článku 5. V rámci výměny informací stanovené v článku 27 může Komise mezi těmito členskými státy uspořádat výměnu informací a osvědčených postupů.
3. Vhodnost geologické formace pro použití jako úložiště se určí prostřednictvím charakterizace a posouzení potenciálního úložného komplexu a okolní oblasti na základě kritérií stanovených v příloze I.
4. Jako úložiště se zvolí pouze geologická formace, u níž za navrhovaných podmínek užívání nehrozí významné riziko úniku ani významná rizika pro životní prostředí nebo zdraví.

*Článek 5***Povolení k průzkumu**

1. Stanoví-li členské státy, že je zapotřebí provést průzkum za účelem získání informací potřebných pro výběr úložiště podle článku 4, zajistí, aby žádný takový průzkum neproběhl bez povolení k průzkumu.

▼B

V povolení k průzkumu může být případně zahrnuto i monitorování injektážních zkoušek.

2. Členské státy zajistí, aby řízení o udělování povolení k průzkumu byla přístupná všem subjektům s potřebnými kapacitami a aby povolení byla udělována nebo zamítána na základě objektivních, zveřejněných a nediskriminačních kritérií.

3. Doba platnosti povolení nesmí překročit dobu nezbytnou k provedení průzkumu, pro nějž je uděleno. Členské státy však mohou platnost povolení prodloužit, pokud stanovená doba platnosti není dostatečná pro dokončení dotyčného průzkumu a pokud je průzkum prováděn v souladu s povolením. Povolení k průzkumu se udělují pro vymezený prostor.

4. Držitel povolení k průzkumu má výhradní právo prozkoumat dotyčný potenciální úložný komplex pro CO₂. Členské státy zajistí, aby během doby platnosti povolení nebyla povolena protichůdná využití dotyčného komplexu.

KAPITOLA 3

POVOLENÍ K UKLÁDÁNÍ*Článek 6***Povolení k ukládání**

1. Členské státy zajistí, aby žádné úložiště nebylo provozováno bez povolení k ukládání, aby pro každé úložiště existoval pouze jeden provozovatel a aby v daném úložišti nebyla povolena protichůdná využití.

2. Členské státy zajistí, aby řízení o udělování povolení k ukládání byla přístupná všem subjektům s potřebnými kapacitami a aby povolení byla udělována na základě objektivních, zveřejněných a transparentních kritérií.

3. Aniž jsou dotčeny požadavky této směrnice, má při udělování povolení k ukládání pro dané úložiště přednost držitel povolení k průzkumu této lokality za předpokladu, že byl tento průzkum dokončen, že byly splněny všechny podmínky stanovené v povolení k průzkumu a že byla žádost o povolení k ukládání podána během doby platnosti povolení k průzkumu. Členské státy zajistí, aby během řízení o povolení k ukládání nebyla povolena protichůdná využití dotyčného komplexu.

*Článek 7***Žádosti o povolení k ukládání**

Žádosti o povolení k ukládání podávané příslušnému orgánu musí obsahovat alespoň tyto informace:

- 1) jméno a adresu potenciálního provozovatele;
- 2) doklad o odborné způsobilosti potenciálního provozovatele;
- 3) charakterizaci úložiště a úložného komplexu a posouzení předpokládané bezpečnosti ukládání podle čl. 4 odst. 3 a 4;

▼B

- 4) celkové množství CO₂, které má být injektováno a uloženo, a potenciální zdroje a způsoby přepravy, složení toků CO₂, rychlost a tlak injektáže a umístění zařízení k injektáži;
- 5) popis opatření, která mají zabránit závažným nesrovnalostem;
- 6) navrhovaný monitorovací plán podle čl. 13 odst. 2;
- 7) navrhovaný plán nápravných opatření podle čl. 16 odst. 2;
- 8) navrhovaný předběžný plán činnosti po uzavření podle čl. 17 odst. 3;
- 9) informace poskytované podle článku 5 směrnice 85/337/EHS;
- 10) doklad o tom, že finanční záruka nebo jiný rovnocenný nástroj vyžadovaný podle článku 19 nabudou platnosti a účinnosti před zahájením injektáže.

*Článek 8***Podmínky pro povolení k ukládání**

Příslušný orgán vydá povolení k ukládání pouze tehdy, jsou-li splněny tyto podmínky:

- 1) příslušný orgán se na základě žádosti předložené podle článku 7 a na základě veškerých dalších příslušných informací přesvědčil, že
 - a) jsou splněny všechny příslušné požadavky této směrnice a dalších příslušných právních předpisů Společenství;
 - b) provozovatel se nachází ve stabilní finanční situaci a je dostatečně odborně způsobilý a spolehlivý pro provoz a kontrolu úložiště a že je zajištěn profesionální a odborný rozvoj a odborná příprava provozovatele a všech pracovníků;
 - c) v případě více než jednoho úložiště v jedné hydraulické jednotce jsou potenciální tlakové interakce takové, že při nich mohou všechna úložiště současně splňovat požadavky této směrnice;
- 2) příslušný orgán vzal v úvahu případné stanovisko Komise k návrhu povolení podle článku 10.

*Článek 9***Obsah povolení k ukládání**

Povolení obsahuje alespoň tyto informace:

- 1) jméno a adresu provozovatele;
- 2) přesné umístění a vymezení úložiště a úložného komplexu a údaje týkající se hydraulické jednotky;
- 3) požadavky na provoz úložiště, celkové množství CO₂, které je povoleno geologicky ukládat, limity tlaku v rezervoáru a maximální rychlost a tlak při injektáži;

▼B

- 4) požadavky na složení toku CO₂ a postup přijímání toku CO₂ podle článku 12 a v případě potřeby další požadavky na injektáž a ukládání, zejména s cílem předejít závažným nesrovnalostem;
- 5) schválený monitorovací plán, požadavek provádět tento plán a požadavky na jeho aktualizaci podle článku 13 a dále požadavky na podávání zpráv podle článku 14;
- 6) požadavek oznámit příslušnému orgánu případné úniky nebo závažné nesrovnalosti, schválený plán nápravných opatření a povinnost provádět tento plán nápravných opatření v případě úniků nebo závažných nesrovnalostí podle článku 16;
- 7) podmínky uzavření a schválený předběžný plán činnosti po uzavření uvedený v článku 17;
- 8) ustanovení týkající se změn, přezkumu, aktualizace a zrušení povolení k ukládání podle článku 11;
- 9) požadavek složit a zachovat finanční záruku nebo jiný rovnocenný nástroj podle článku 19.

*Článek 10***Přezkum návrhů povolení k ukládání Komisí**

1. Členské státy zpřístupní žádosti o povolení Komisi do jednoho měsíce od jejich obdržení. Rovněž zpřístupní další související materiály, k nimž příslušný orgán přihlíží při rozhodování o udělení povolení k ukládání. Uvědomí Komisi o všech návrzích povolení k ukládání a případných dalších materiálech, které byly při přijímání návrhu rozhodnutí vzaty v úvahu. Do čtyř měsíců od obdržení návrhu povolení k ukládání k němu může Komise vydat nezávazné stanovisko. Pokud se Komise rozhodne stanovisko nevydat, uvědomí o tom dotčený členský stát do jednoho měsíce od předložení návrhu povolení a uvede důvody.

2. Příslušný orgán oznámí konečné rozhodnutí Komisi, a pokud se jeho rozhodnutí odchyluje od stanoviska Komise, uvede důvody.

*Článek 11***Změny, přezkum, aktualizace a zrušení povolení k ukládání**

1. Provozovatel uvědomí příslušný orgán o veškerých změnách plánovaných v provozu úložiště, včetně změn týkajících se provozovatele. Příslušný orgán případně aktualizuje povolení k ukládání nebo podmínky povolení.

2. Členské státy zajistí, aby žádná podstatná změna nebyla provedena bez vydání nového nebo aktualizovaného povolení k ukládání podle této směrnice. V těchto případech se použije bod 13 první odrážky přílohy II směrnice 85/337/EHS.

▼B

3. Příslušný orgán přezkoumá a podle potřeby aktualizuje nebo, jako krajní možnost, zruší povolení k ukládání:

- a) pokud mu byly oznámeny jakékoli úniky nebo závažné nesrovnalosti podle čl. 16 odst. 1 nebo byl-li na ně upozorněn;
- b) pokud zprávy předložené podle článku 14 nebo environmentální kontroly provedené podle článku 15 svědčí o nedodržení podmínek povolení nebo rizicích úniků nebo závažných nesrovnalostí;
- c) pokud se dozví o jakémkoli jiném nedodržení podmínek povolení provozovatelem;
- d) pokud se to jeví jako nezbytné na základě nejnovějších vědeckých poznatků a technologického pokroku, nebo
- e) aniž jsou dotčena písmena a) až d), pět let po vydání povolení a poté každých deset let.

4. Po zrušení povolení podle odstavce 3 příslušný orgán buď vydá nové povolení k ukládání, nebo úložiště uzavře podle čl. 17 odst. 1 písm. c). Do vydání nového povolení k ukládání příslušný orgán dočasně přebírá všechny právní povinnosti související s kritérii pro přijímání, pokud se rozhodne pokračovat v injektáži CO₂, s monitorováním a nápravnými opatřeními v souladu s požadavky stanovenými v této směrnici, s vyřazením povolenek v případě úniku podle směrnice 2003/87/ES a s preventivními a nápravnými opatřeními podle čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 1 směrnice 2004/35/ES. Úhradu případných vzniklých nákladů příslušný orgán vymáhá na bývalém provozovateli, a to i čerpáním z finanční záruky podle článku 19. V případě uzavření úložiště podle čl. 17 odst. 1 písm. c) se použije čl. 17 odst. 4.

KAPITOLA 4

POVINNOSTI PŘI PROVOZU, PŘI UZAVÍRÁNÍ A PO UZAVŘENÍ*Článek 12***Kritéria a postup pro přijímání toku CO₂**

1. Tok CO₂ musí být tvořen z naprosté většiny oxidem uhličitým. Nesmí do něj proto být přidán žádný odpad ani jiné látky za účelem jejich odstranění. Tok CO₂ nicméně může obsahovat náhodně přidružené látky ze zdroje či procesu zachytávání nebo injektáže a stopovací látky přidávané s cílem usnadnit monitorování a ověřování migrace CO₂. Koncentrace všech náhodných a přidávaných látek musí být nižší než hodnoty, které by

- a) nepříznivě ovlivnily neporušenost úložiště nebo příslušné přepravní infrastruktury;

▼B

- b) představovaly významné riziko pro životní prostředí nebo lidské zdraví nebo
 - c) byly v rozporu s platnými právními předpisy Společenství.
2. Komise může podle potřeby přijmout pokyny s cílem napomoci určit podmínky použitelné v jednotlivých případech pro dodržování kritérií stanovených v odstavci 1.
3. Členské státy zajistí, aby provozovatel
- a) přijímal a injektoval toky CO₂ pouze tehdy, byly-li provedeny analýza složení toků, včetně obsahu korozivních látek, a posouzení rizik a pokud posouzení rizik prokázalo, že úroveň kontaminace splňuje podmínky stanovené v odstavci 1;
 - b) vedl evidenci množství a vlastností dodaných a injektovaných toků CO₂, včetně složení těchto toků.

*Článek 13***Monitorování**

1. Členské státy zajistí, aby provozovatel prováděl monitorování injektážních zařízení, úložného komplexu (včetně oblaku CO₂, je-li to možné) a podle potřeby okolního prostředí za účelem
- a) srovnání skutečného chování CO₂ a vody přítomné v úložišti s chováním modelovým;
 - b) zjištění závažných nesrovnalostí;
 - c) zjištění migrace CO₂;
 - d) zjištění úniku CO₂;
 - e) zjištění významných nežádoucích účinků na okolní prostředí, zejména na pitnou vodu, obyvatelstvo nebo uživatele okolní biosféry;
 - f) posouzení účinnosti případných nápravných opatření přijatých podle článku 16;
 - g) aktualizace posouzení bezpečnosti a neporušenosti úložného komplexu z krátkodobého a dlouhodobého hlediska, včetně posouzení toho, zda bude uložený CO₂ zcela a trvale zadržen.
2. Monitorování se provádí podle monitorovacího plánu vypracovaného provozovatelem podle požadavků stanovených v příloze II, včetně podrobností monitorování v souladu s pokyny stanovenými podle článku 14 a čl. 23 odst. 2 směrnice 2003/87/ES, předloženého příslušnému orgánu a jím schváleného podle čl. 7 bodu 6 a čl. 9 bodu 5 této směrnice. Plán se aktualizuje podle požadavků stanovených v příloze II a v každém případě každých pět let, aby se zohlednily změny týkající se posouzení rizika úniku, změny týkající se posouzení rizik pro životní prostředí a lidské zdraví, nové vědecké poznatky a dosažený pokrok v nejlepších dostupných technologiích. Aktualizované plány se opět předkládají příslušnému orgánu ke schválení.

▼B*Článek 14***Podávání zpráv provozovatelem**

Tak často, jak stanoví příslušný orgán, a v každém případě nejméně jednou ročně předkládá provozovatel příslušnému orgánu

- 1) všechny výsledky monitorování podle článku 13 za období, o němž se podává zpráva, včetně informací o použité technologii monitorování;
- 2) množství a vlastnosti toků CO₂, včetně jejich složení, které byly dodány a injektovány v období, o němž se podává zpráva, a které byly zaevidovány podle čl. 12 odst. 3 písm. b);
- 3) doklad o složení a zachování finanční záruky podle článku 19 a čl. 9 bodu 9;
- 4) veškeré další informace, které příslušný orgán považuje za důležité pro účely posouzení dodržování podmínek povolení k ukládání a zvýšení znalostí o chování CO₂ v úložišti.

*Článek 15***Kontroly**

1. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány zavedly systém pravidelných a mimořádných kontrol všech úložných komplexů spadajících do oblasti působnosti této směrnice za účelem kontroly a prosazování dodržování požadavků této směrnice a za účelem monitorování účinků na životní prostředí a lidské zdraví.

2. Kontroly by měly zahrnovat činnosti jako prohlídky povrchových zařízení, včetně injektážních zařízení, posouzení injektáže a monitorování prováděných provozovatelem a kontrolu všech důležitých záznamů o úložišti vedených provozovatelem.

3. Pravidelné kontroly se provádějí nejméně jednou ročně během tří let po uzavření a poté každých pět let, dokud nedojde k přechodu odpovědnosti na příslušný orgán. Tyto kontroly se zaměřují na příslušná zařízení pro injektáž a monitorování a na řadu významných účinků úložného komplexu na životní prostředí a na lidské zdraví.

4. Mimořádné kontroly se provádějí:

- a) jsou-li příslušnému orgánu oznámeny úniky nebo závažné nesrovnalosti podle čl. 16 odst. 1 nebo je-li na ně upozorněn;
- b) nasvědčují-li zprávy podle článku 14 nedostatečnému dodržování podmínek povolení;
- c) za účelem prošetření závažných stížností vztahujících se k životnímu prostředí nebo lidskému zdraví;
- d) v jiných situacích, kdy to příslušný orgán považuje za vhodné.

▼B

5. Po každé kontrole příslušný orgán vypracuje zprávu o výsledcích kontroly. Zpráva zhodnotí dodržování požadavků této směrnice a uvede, zda jsou zapotřebí další opatření. Zpráva se předá dotyčnému provozovateli a do dvou měsíců od kontroly se zveřejní v souladu s příslušnými právními předpisy Společenství.

*Článek 16***Opatření v případě úniků nebo závažných nesrovnalostí**

1. Členské státy zajistí, aby provozovatel případné úniky nebo závažné nesrovnalosti okamžitě oznámil příslušnému orgánu a přijal nezbytná nápravná opatření, včetně opatření vztahujících se k ochraně lidského zdraví. Případné úniky a závažné nesrovnalosti, které s sebou nesou riziko úniku, oznámí provozovatel rovněž příslušnému orgánu podle směrnice 2003/87/ES.

2. Nápravná opatření podle odstavce 1 se přijímají jako minimální na základě plánu nápravných opatření předloženého příslušnému orgánu a schváleného příslušným orgánem podle čl. 7 bodu 7 a čl. 9 bodu 6.

3. Příslušný orgán může provozovatele kdykoli požádat o přijetí nezbytných nápravných opatření a opatření vztahujících se k ochraně lidského zdraví. Tato opatření mohou doplňovat opatření stanovená v plánu nápravných opatření nebo mohou být odlišná. Příslušný orgán může též kdykoli přijmout nápravná opatření sám.

4. Nepřijme-li provozovatel nezbytná nápravná opatření, přijme nezbytná nápravná opatření sám příslušný orgán.

5. Příslušný orgán vymáhá úhradu nákladů vzniklých v souvislosti s opatřeními podle odstavců 3 a 4 na provozovatel, a to i čerpáním z finanční záruky podle článku 19.

*Článek 17***Povinnosti při uzavírání a po uzavření**

1. Úložiště se uzavře:

- a) jsou-li splněny příslušné podmínky stanovené v povolení;
- b) na základě odůvodněné žádosti provozovatele po schválení příslušným orgánem nebo
- c) pokud příslušný orgán rozhodne o uzavření po zrušení povolení k ukládání podle čl. 11 odst. 3.

2. Po uzavření úložiště podle odst. 1 písm. a) nebo b) zůstává provozovatel nadále odpovědný za monitorování, podávání zpráv a přijímání nápravných opatření podle požadavků stanovených v této směrnici a za plnění všech povinností souvisejících s vyřazením povolenek v případě úniku podle směrnice 2003/87/ES a s preventivními a nápravnými opatřeními podle článků 5 až 8 směrnice 2004/35/ES, až do přechodu odpovědnosti za úložiště na příslušný orgán podle čl. 18 odst. 1 až 5 této směrnice. Provozovatel je dále povinen úložiště utěsnit a demontovat injektážní zařízení.

▼B

3. Povinnosti podle odstavce 2 jsou plněny na základě plánu činnosti po uzavření vypracovaného provozovatelem na základě osvědčených postupů a v souladu s požadavky stanovenými v příloze II. Předběžný plán činnosti po uzavření se předkládá příslušnému orgánu ke schválení podle čl. 7 bodu 8 a čl. 9 bodu 7. Před uzavřením úložiště podle odst. 1 písm. a) nebo b) tohoto článku musí být předběžný plán činnosti po uzavření

a) podle potřeby aktualizován s přihlédnutím k analýze rizik, osvědčeným postupům a technologickým zlepšením;

b) předložen příslušnému orgánu ke schválení a

c) schválen příslušným orgánem jako konečný plán činnosti po uzavření.

4. Po uzavření úložiště podle odst. 1 písm. c) je příslušný orgán odpovědný za monitorování a přijímání nápravných opatření podle požadavků stanovených v této směrnici a za plnění všech povinností souvisejících s vyřazením povolenek v případě úniku podle směrnice 2003/87/ES a s preventivními a nápravnými opatřeními podle čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 1 směrnice 2004/35/ES. Požadavky na činnosti po uzavření podle této směrnice plní příslušný orgán na základě předběžného plánu činnosti po uzavření uvedeného v odstavci 3 tohoto článku, který se podle potřeby aktualizuje.

5. Příslušný orgán vymáhá úhradu nákladů vzniklých v souvislosti s opatřeními podle odstavce 4 na provozovateli, a to i čerpáním z finanční záruky podle článku 19.

Článek 18

Přechod odpovědnosti

1. Pokud bylo úložiště uzavřeno podle čl. 17 odst. 1 písm. a) nebo b), přecházejí veškeré právní povinnosti související s monitorováním a přijímáním nápravných opatření podle požadavků stanovených v této směrnici, s vyřazením povolenek v případě úniku podle směrnice 2003/87/ES a s preventivními a nápravnými opatřeními podle čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 1 směrnice 2004/35/ES na příslušný orgán z jeho vlastního podnětu nebo na žádost provozovatele, pokud jsou splněny tyto podmínky:

a) všechny dostupné důkazy nasvědčují tomu, že uložený CO₂ bude zcela a trvale zadržen;

b) uplynula minimální doba stanovená příslušným orgánem. Tato minimální doba není kratší než dvacet let, ledaže je příslušný orgán přesvědčen, že kritérium uvedené v odst. 1 písm. a) je splněno před jejím uplynutím;

c) byly splněny finanční povinnosti podle článku 20;

d) úložiště bylo utěsněno a injektážní zařízení byla demontována.

▼B

2. Provozovatel vypracuje zprávu dokládající, že podmínka podle odst. 1 písm. a) byla splněna, a předloží ji příslušnému orgánu ke schválení přechodu odpovědnosti. Tato zpráva musí prokazovat alespoň

- a) shodu skutečného chování injektovaného CO₂ s chováním modelovým;
- b) neexistenci zjištěných úniků;
- c) skutečnost, že úložiště spěje ke stavu dlouhodobé stability.

Komise může přijmout pokyny k posouzení údajů uvedených v odst. 1 písm. a), b) a c), v nichž zdůrazní jakékoli dopady na technická kritéria důležitá pro stanovení minimálních dob podle odst. 1 písm. b).

3. Přesvědčí-li se příslušný orgán, že podmínky podle odst. 1 písm. a) a b) jsou splněny, vypracuje návrh rozhodnutí o schválení přechodu odpovědnosti. V návrhu rozhodnutí uvede postup, jakým se určuje, že podmínky podle odst. 1 písm. d) byly splněny, a veškeré aktualizované požadavky týkající se utěsnění úložiště a demontáže injektážních zařízení.

Domnívá-li se příslušný orgán, že podmínky podle odst. 1 písm. a) a b) nejsou splněny, oznámí provozovateli důvody.

4. Členské státy zpřístupní zprávy podle odstavce 2 Komisi do jednoho měsíce od jejich obdržení. Rovněž zpřístupní další související materiály, k nimž příslušný orgán přihlíží při přípravě návrhu rozhodnutí o schválení přechodu odpovědnosti. Uvědomí Komisi o všech návrzích rozhodnutí o schválení vypracovaných příslušným orgánem podle odstavce 3, včetně případných dalších materiálů, které vzal příslušný orgán při svém rozhodování v úvahu. Do čtyř měsíců od obdržení návrhu rozhodnutí o schválení k němu může Komise vydat nezávazné stanovisko. Pokud se Komise rozhodne stanovisko nevydat, uvědomí o tom dotčený členský stát do jednoho měsíce od předložení návrhu rozhodnutí o schválení a uvede důvody.

5. Přesvědčí-li se příslušný orgán, že podmínky podle odst. 1 písm. a) až d) jsou splněny, přijme konečné rozhodnutí a oznámí je provozovateli. Příslušný orgán rovněž oznámí konečné rozhodnutí Komisi, a pokud se jeho rozhodnutí odchyluje od stanoviska Komise, uvede důvody.

6. Po přechodu odpovědnosti končí pravidelné kontroly podle čl. 15 odst. 3 a monitorování může být omezeno na úroveň, jež umožňuje zjištění úniků nebo závažných nesrovnalostí. Při zjištění úniků nebo závažných nesrovnalostí musí být monitorování podle potřeby zintenzivněno za účelem posouzení rozsahu problému a účinnosti nápravných opatření.

▼B

7. V případě pochybení provozovatele, včetně neposkytnutí dostatečných údajů, zatajení příslušných informací, nedbalosti, podvodu nebo nedodržení náležité obezřetnosti, vymáhá příslušný orgán na bývalém provozovateli úhradu nákladů vzniklých po přechodu odpovědnosti. Aniž je dotčen článek 20, nelze po přechodu odpovědnosti vymáhat úhradu žádných dalších nákladů.

8. Pokud bylo úložiště uzavřeno podle čl. 17 odst. 1 písm. c), považuje se přechod odpovědnosti za uskutečněný teprve v okamžiku, kdy všechny dostupné důkazy nasvědčují tomu, že uložený CO₂ bude zcela a trvale zadržen, a po utěsnění úložiště a demontáži injektážních zařízení.

*Článek 19***Finanční záruka**

1. Členské státy zajistí, aby potenciální provozovatel, který žádá o povolení k ukládání, prokázal, že je schopen poskytnout vhodné finanční zajištění ve formě finanční záruky nebo jiného rovnocenného nástroje. Účelem finančního zajištění je zaručit, že bude možno dostat všem povinnostem vyplývajícím z povolení vydaného na základě této směrnice, včetně povinností při uzavírání a po uzavření a případných povinností plynoucích ze zahrnutí úložiště do oblasti působnosti směrnice 2003/87/ES. Tato finanční záruka musí nabýt platnosti a účinnosti před zahájením injektáže.

2. Finanční záruka je pravidelně upravována s ohledem na změny vyhodnocených rizik úniku a odhadované náklady všech povinností vyplývajících z povolení vydaného na základě této směrnice a případných povinností plynoucích ze zahrnutí úložiště do oblasti působnosti směrnice 2003/87/ES.

3. Finanční záruka nebo jiný rovnocenný nástroj podle odstavce 1 zůstává platný a účinný

a) po uzavření úložiště podle čl. 17 odst. 1 písm. a) nebo b) až do přechodu odpovědnosti za úložiště na příslušný orgán podle čl. 18 odst. 1 až 5;

b) po zrušení povolení k ukládání podle čl. 11 odst. 3

i) až do vydání nového povolení k ukládání,

ii) je-li úložiště uzavřeno podle čl. 17 odst. 1 písm. c), až do přechodu odpovědnosti podle čl. 18 odst. 8 za předpokladu, že byly splněny finanční povinnosti uvedené v článku 20.

Článek 20

Finanční mechanismus

1. Členské státy zajistí, aby provozovatel poskytl způsobem, o němž rozhodnou členské státy, příslušnému orgánu finanční příspěvek před přechodem odpovědnosti podle článku 18. Příspěvek provozovatele zohledňuje kritéria uvedená v příloze I nebo parametry vztahující se k historii ukládání CO₂ důležité pro určení povinností pro dobu po přechodu odpovědnosti a pokrývá přinejmenším předpokládané náklady na monitorování po dobu třiceti let. Tento finanční příspěvek lze použít na pokrytí nákladů vynaložených příslušným orgánem po přechodu odpovědnosti na zajištění úplného a trvalého zadržení CO₂ v geologických úložištích po přechodu odpovědnosti.

2. Komise může přijmout pokyny pro odhad nákladů uvedených v odstavci 1, které budou vypracovány v konzultaci s členskými státy s cílem zajistit provozovatelům transparentnost a předvídatelnost těchto nákladů.

KAPITOLA 5

PŘÍSTUP TŘETÍCH OSOB

Článek 21

Přístup k přepravní síti a úložištím

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření zajišťující, aby mohli potenciální uživatelé získat přístup k přepravním sítím a úložištím za účelem geologického ukládání vyrobeného a zachyceného CO₂ v souladu s odstavci 2, 3 a 4.

2. Přístup podle odstavce 1 se zajišťuje transparentním a nediskriminačním způsobem, který stanoví daný členský stát. Členský stát uplatňuje cíle rovného a otevřeného přístupu a přihlíží

- a) k úložné kapacitě, která je k dispozici nebo která může být přiměřeně zajištěna v oblastech stanovených podle článku 4, a k přepravní kapacitě, která je k dispozici nebo může být přiměřeně zajištěna;
- b) k podílu svých závazků v oblasti snížení emisí CO₂ podle mezinárodních právních nástrojů a právních předpisů Společenství, který zamýšlí splnit prostřednictvím zachytávání a geologického ukládání CO₂;
- c) k potřebě odmítnout přístup v případě neslučitelnosti technických specifikací, kterou nelze přiměřeně odstranit;
- d) k potřebě respektovat důvodné potřeby majitele nebo provozovatele úložiště nebo přepravní sítě a zájmy všech dalších uživatelů úložiště nebo sítě nebo případných dotčených zpracovacích či manipulačních zařízení.

▼B

3. Provozovatelé přepravních sítí a provozovatelé úložišť mohou odmítnout přístup z důvodu nedostatečné kapacity. Případné odmítnutí řádně odůvodní.

4. Členské státy přijmou nezbytná opatření zajišťující, že provozovatel, který odmítl přístup z důvodu nedostatečné kapacity nebo nedostatečného připojení, provede veškerá nezbytná zdokonalení, jsou-li hospodárná nebo je-li za ně potenciální zákazník ochoten zaplatit, za předpokladu, že to nebude mít nepříznivý vliv na bezpečnost přepravy a geologického ukládání CO₂ pro životní prostředí.

*Článek 22***Urovnávání sporů**

1. Členské státy zajistí zavedení opatření pro urovnávání sporů, včetně zřízení orgánu nezávislého na stranách a majícího přístup ke všem důležitým informacím, aby umožnily urychlené řešení sporů týkajících se přístupu k přepravním sítím a k úložištím, s přihlédnutím ke kritériím uvedeným v čl. 21 odst. 2 a k počtu stran, které mohou být do jednání o tomto přístupu zapojeny.

2. V případě přeshraničních sporů se použijí opatření pro urovnávání sporů toho členského státu, který má pravomoc nad přepravní sítí nebo úložištěm, k nimž byl odmítnut přístup. Spadá-li v případě přeshraničních sporů dotčená přepravní síť nebo úložiště do pravomoci více členských států, konzultují dotčené členské státy postup navzájem s cílem zajistit jednotné uplatňování této směrnice.

KAPITOLA 6

OBEČNÁ USTANOVENÍ*Článek 23***Příslušný orgán**

Členské státy zřídí nebo určí jeden nebo více příslušných orgánů odpovědných za plnění povinností stanovených v této směrnici. Je-li určen více než jeden příslušný orgán, zavedou členské státy opatření ke koordinaci práce těchto orgánů prováděné na základě této směrnice.

*Článek 24***Přeshraniční spolupráce**

V případech přeshraniční přepravy CO₂, přeshraničních úložišť nebo přeshraničních úložných komplexů plní příslušné orgány dotčených členských států požadavky této směrnice a všech ostatních příslušných právních předpisů Společenství společně.

▼ B*Článek 25***Rejstříky**

1. Příslušný orgán zřizuje a vede
 - a) rejstřík udělených povolení k ukládání a
 - b) trvalý rejstřík všech uzavřených úložišť a okolních úložných komplexů, včetně map a řezů jejich prostorového rozsahu a dostupných informací důležitých pro posouzení toho, zda bude uložený CO₂ zcela a trvale zadržen.
2. K rejstříkům uvedeným v odstavci 1 přihlížejí příslušné vnitrostátní orgány v příslušných řízeních v souvislosti s plánováním a povolováním jakékoli činnosti, která by mohla ovlivnit geologické ukládání CO₂ v registrovaných úložištích nebo která by mohla být tímto ukládáním ovlivněna.

*Článek 26***Informování veřejnosti**

Členské státy zveřejňují údaje o geologických úložištích CO₂ v souladu s použitelnými právními předpisy Společenství.

*Článek 27***Podávání zpráv členskými státy****▼ M2**

1. Členské státy předloží Komisi každé tři roky zprávu o provádění této směrnice, včetně rejstříku podle čl. 25 odst. 1 písm. b). První zprávu zašlou Komisi do 30. června 2011. Zpráva se vypracuje na základě dotazníku nebo osnovy přijatých Komisí formou prováděcích aktů. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 30 odst. 2. Dotazník nebo osnova se členským státům zašlou nejpozději šest měsíců před uplynutím lhůty pro předložení zprávy.

▼ B

2. Komise uspořádá výměnu informací o uplatňování této směrnice mezi příslušnými orgány členských států.

*Článek 28***Sankce**

Členské státy stanoví pravidla pro sankce za porušení vnitrostátních předpisů přijatých na základě této směrnice a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy oznámí tato pravidla Komisi do 25. června 2011 a oznámí ji neprodleně každou jejich případnou změnu.

▼ **M2***Článek 29***Změny příloh**

Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 29a s cílem pozměnit přílohy za účelem jejich přizpůsobení technickému a vědeckému pokroku. Toto přizpůsobení nesmí vést ke snížení míry bezpečnosti stanovené kritérii v příloze I nebo k oslabení zásad pro monitorování stanovených v příloze II.

*Článek 29a***Výkon přenesených pravomocí**

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v článku 29 je svěřena Komisi na dobu pěti let od 4 července 2018. Komise vypracuje zprávu o přenesené pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Tuto zprávu předloží Evropskému parlamentu a Radě. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedeného v článku 29 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů ⁽¹⁾.

5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 29 vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

▼ M2*Článek 30***Postup projednávání ve výboru**

1. Komisi je nápomocen Výbor pro změnu klimatu zřízený článkem 26 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 ⁽¹⁾. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ⁽²⁾.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

▼ B

KAPITOLA 7

ZMĚNY▼ M1▼ B*Článek 32***Změna směrnice 2000/60/ES**

V čl. 11 odst. 3 písm. j) směrnice 2000/60/ES se za třetí odrážku vkládá nová odrážka, která zní:

„— injektáž toků oxidu uhličitého za účelem ukládání v geologických formacích, které jsou z přirozených příčin trvale nevhodné pro jiné účely, za předpokladu, že je tato injektáž provedena v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého (*), nebo se na ni uvedená směrnice v souladu se svým čl. 2 odst. 2 nevztahuje.

(*) Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 114.“

*Článek 33***Změna směrnice 2001/80/ES**

Ve směrnici 2001/80/ES se vkládá nový článek, který zní:

„Článek 9a

1. Členské státy zajistí, aby provozovatelé všech spalovacích zařízení o jmenovitém elektrickém výkonu nejméně 300 MW, pro která bylo původní stavební povolení, nebo pokud stavební řízení neproběhlo,

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 ze dne 21. května 2013 o mechanismu monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů a podávání dalších informací na úrovni členských států a Unie vztahujících se ke změně klimatu a o zrušení rozhodnutí č. 280/2004/ES (Úř. věst. L 165, 18.6.2013, s. 13).

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

▼B

původní povolení k provozu uděleno po vstupu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého (*) v platnost, posoudili, zda jsou splněny tyto podmínky:

- jsou dostupná vhodná úložiště,
- jsou technicky a ekonomicky proveditelná přepravní zařízení,
- je technicky a ekonomicky proveditelné dodatečné vybavení zařízení pro zachytávání CO₂.

2. Jsou-li podmínky podle odstavce 1 splněny, zajistí příslušný orgán, aby byl v místě spalovacího zařízení vyhrazen vhodný prostor pro umístění zařízení nezbytného pro zachytávání a stlačování CO₂. Příslušný orgán určí, zda jsou tyto podmínky splněny, na základě posouzení podle odstavce 1 a dalších dostupných informací, zejména informací o ochraně životního prostředí a lidského zdraví.

(*) Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 114.“

Článek 34

Změna směrnice 2004/35/ES

V příloze III směrnice 2004/35/ES se doplňuje nový bod, který zní:

„14. Provozování úložišť podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého (*).

(*) Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 114.“

Článek 35

Změna směrnice 2006/12/ES

V čl. 2 odst. 1 směrnice 2006/12/ES se písmeno a) nahrazuje tímto:

„a) plynné emise vypouštěné do ovzduší a oxid uhličitý zachycený a přepravený za účelem geologického ukládání a geologicky uložený v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého (*), nebo na který se uvedená směrnice v souladu se svým čl. 2 odst. 2 nevztahuje;

(*) Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 114.“

▼B*Článek 36***Změna nařízení (ES) č. 1013/2006**

V čl. 1 odst. 3 nařízení (ES) č. 1013/2006 se doplňuje nové písmeno, které zní:

„h) přeprava CO₂ za účelem geologického ukládání v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého (*).

(*) Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 114.“

*Článek 37***Změna směrnice 2008/1/ES**

V příloze I směrnice 2008/1/ES se doplňuje nový bod, který zní:

„6.9 Zachytávání toků CO₂ ze zařízení, na něž se vztahuje tato směrnice, za účelem geologického ukládání podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého (*).

(*) Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 114.“

KAPITOLA 8

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ*Článek 38***Přezkum**

1. Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování této směrnice do devíti měsíců od obdržení zpráv podle článku 27.

2. Ve zprávě, již předloží do 31. března 2015, Komise zejména posoudí na základě zkušeností s uplatňováním této směrnice, s ohledem na zkušenosti s CCS a s přihlédnutím k technickému pokroku a nejnovějším vědeckým poznatkům:

— zda se dostatečně prokázalo trvalé zadržení CO₂ takovým způsobem, kterým se předejde nepříznivým účinkům na životní prostředí a případně veškerým následným rizikům pro lidské zdraví nebo kterým se dosáhne jejich co největšího omezení, a zda byla prokázána bezpečnost CCS pro životní prostředí a pro člověka,

— zda jsou stále nezbytné postupy týkající se přezkumu Komise, pokud jde o návrhy povolení k ukládání podle článku 10 a návrhy rozhodnutí o přechodu odpovědnosti podle článku 18,

▼B

- zkušenosti s ustanoveními článku 12 o kritériích a postupech pro přijímání toku CO₂,
- zkušenosti s ustanoveními článků 21 a 22 o přístupu třetích osob a ustanoveními článku 24 o přeshraniční spolupráci,
- ustanovení vztahující se na spalovací zařízení o jmenovitém elektrickém výkonu nejméně 300 MW uvedená v článku 9a směrnice 2001/80/ES,
- případné možnosti geologického ukládání CO₂ v třetích zemích,
- další rozvoj a aktualizaci kritérií stanovených v přílohách I a II,
- zkušenosti s pobídkami k uplatňování CCS u zařízení spalujících biomasu,
- potřebu další regulace rizik pro životní prostředí v souvislosti s přepravou CO₂,

a případně předloží návrh na revizi této směrnice.

3. Prokáže-li se dostatečně trvalé zadržení CO₂ takovým způsobem, kterým se předejde nepříznivým účinkům na životní prostředí a lidské zdraví a rizikům pro ně, nebo pokud to není možné, dosáhne jejich co největšího omezení, a prokáže-li se bezpečnost CCS pro životní prostředí a pro člověka i jeho ekonomická proveditelnost, zaměří se přezkum na to, zda je potřebné a možné zavést povinný požadavek výkonnostních emisních standardů pro nová velkokapacitní spalovací zařízení na výrobu elektřiny podle článku 9a směrnice 2001/80/ES.

Článek 39

Provedení a přechodná opatření

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 25. června 2011. Neprodleně sdělí Komisi znění těchto předpisů.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

3. Členské státy zajistí, aby následující úložiště spadající do oblasti působnosti této směrnice byla provozována v souladu s požadavky této směrnice nejpozději 25. června 2012.

a) úložiště využívaná k 25. června 2009 v souladu se stávajícími právními předpisy;

b) úložiště povolená v souladu s těmito předpisy nejpozději 25. června 2009, pokud se využijí nejpozději jeden rok po tomto dni.

▼B

Články 4, 5, čl. 7 bod 3, čl. 8 bod 2 a článek 10 se v těchto případech nepoužijí.

*Článek 40***Vstup v platnost**

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

*Článek 41***Určení**

Tato směrnice je určena členským státům.

PŘÍLOHA I

**KRITÉRIA PRO CHARAKTERIZACI A POSUZOVÁNÍ
POTENCIÁLNÍHO ÚLOŽNÉHO KOMPLEXU A OKOLNÍ OBLASTI
PODLE ČL. 4 ODS. 3**

Charakterizace a posuzování potenciálního úložného komplexu a okolní oblasti podle čl. 4 odst. 3 se provádí ve třech krocích postupy, které se v době hodnocení osvědčily jako nejlepší, a podle kritérií stanovených níže. Příslušný orgán může povolit výjimky z jednoho nebo více těchto kritérií, pokud provozovatel prokázal, že tím není nepříznivě ovlivněna schopnost charakterizace umožňující rozhodování o vhodnosti podle článku 4.

Krok 1: Shromáždění údajů

Je třeba shromáždit dostatek údajů pro sestrojení volumetrického a statického trojrozměrného (3-D) geologického modelu úložiště a úložného komplexu včetně nadloží a okolní oblasti včetně hydraulicky spojených oblastí. Tyto údaje musí zahrnovat alespoň tyto vnitřní vlastnosti úložného komplexu:

- a) geologické a geofyzikální parametry;
- b) hydrogeologické parametry (zejména existence podzemní vody určené ke spotřebě);
- c) inženýrské parametry rezervoáru (včetně objemových výpočtů objemu pórů pro injektáž CO₂ a maximální úložné kapacity);
- d) geochemické parametry (rychlosti rozpouštění, rychlosti mineralizace);
- e) geomechanické parametry (permeabilita, mezní tlak porušení nadloží);
- f) seizmicita;
- g) přítomnost a stav přírodních a umělých cest, včetně studní a vrtů, které by se mohly stát únikovými cestami.

Je třeba zdokumentovat tyto vlastnosti nejbližšího okolí komplexu:

- h) oblasti obklopující úložný komplex, které mohou být ovlivněny ukládáním CO₂ v úložišti;
- i) distribuce obyvatelstva v regionu ležícím nad úložištěm;
- j) blízkost cenných přírodních zdrojů (zejména oblastí Natura 2000 podle směrnice Rady 79/409/EHS ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků⁽¹⁾ a směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin⁽²⁾), zdrojů pitné podzemní vody a uhlovodíků);
- k) činnosti v okolí úložného komplexu a možné interakce s nimi (například průzkum, těžba a ukládání uhlovodíků, geotermální využívání akviferů a využívání zdrojů podzemní vody);
- l) blízkost k potenciálnímu zdroji (zdrojům) CO₂ (včetně odhadů celkového potenciálního množství CO₂, které je hospodárné získat k uložení) a ke vhodným přepravním sítím.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 103, 25.4.1979, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7.

▼B**Krok 2: Sestavení trojrozměrného statického geologického modelu**

S využitím údajů shromážděných v kroku 1 se s pomocí počítačových rezervoárových simulátorů vytvoří trojrozměrný statický geologický model potenciálního úložného komplexu včetně nadloží a hydraulicky spojených oblastí a fluid nebo soubor takových modelů. Tento statický geologický model nebo modely podloží popíší komplex z těchto hledisek:

- a) geologická struktura fyzikální pasti;
- b) geomechanické, geochemické a průtočné vlastnosti nadloží rezervoáru (nadloží, těsnící horniny, porézní a propustné horizonty) a okolních formací;
- c) popis systému zlomů a přítomnost jakýchkoli uměle vytvořených cest;
- d) plošný a vertikální rozsah úložného komplexu;
- e) objem pórového prostoru (včetně rozložení pórovitosti);
- f) základní rozložení fluid;
- g) veškeré další důležité vlastnosti.

Nejistota spojená s každým z parametrů použitých k vytvoření modelu se posoudí prostřednictvím vytvoření několika scénářů pro každý parametr a výpočtu příslušných mezí spolehlivosti. Posoudí se také případná nejistota spojená s modelem samotným.

Krok 3: Charakterizace dynamického chování úložiště, charakterizace citlivosti, posouzení rizik

Charakterizace a posouzení se provádějí na základě dynamického modelování skládajícího se ze simulace postupu injektáže CO₂ do úložiště s využitím trojrozměrného statického geologického modelu nebo modelů podloží vytvořených v kroku 2 v počítačovém simulátoru úložného komplexu.

Krok 3.1: Charakterizace dynamického chování úložiště

Přihlíží se alespoň k těmto faktorům:

- a) možná rychlost injektáže a vlastnosti toku CO₂;
- b) účinnost modelování sdružených procesů (tj. způsob, jakým na sebe vzájemně působí jednotlivé dílčí vlivy v simulátoru (simulátorech);
- c) reaktivní procesy (tj. způsob, jakým model zpětně zohledňuje reakci injektovaného CO₂ s minerály *in situ*);
- d) použitý rezervoárový simulátor (pro ověření některých poznatků může být zapotřebí využít více simulací);
- e) krátkodobé a dlouhodobé simulace (s cílem určit působení a chování CO₂ v řádu desetiletí a tisíciletí, včetně míry rozpustnosti CO₂ ve vodě).

Dynamické modelování poskytne představu o těchto parametrech:

- f) tlak a teplota úložné formace jako funkce rychlosti injektáže a kumulativního objemu injektáže v čase;

▼B

- g) plošné a vertikální rozšíření CO₂ v čase;
- h) vlastnosti toku CO₂ v rezervoáru včetně skupenských přeměn;
- i) mechanismy a míry zadržení CO₂ (včetně bodů přetoku a bočního a vertikálního utěsnění);
- j) druhotné zádržné systémy v celém úložném komplexu;
- k) úložná kapacita a tlakové gradienty v úložišti;
- l) riziko vzniku zlomů v úložné formaci (úložných formacích) a nadloží;
- m) riziko průniku CO₂ do nadloží;
- n) riziko úniku z úložiště (například opuštěnými nebo nevhodně utěsněnými vrtvy);
- o) rychlost migrace (v otevřených rezervoárech);
- p) míra utěsnění zlomů;
- q) změny chemických parametrů fluid ve formaci (formacích) a následné reakce (například změna pH, tvorba minerálů) a využití reaktivního modelování k posouzení účinků;
- r) vytlačení formačních fluid;
- s) zvýšená seismická a zdvihy povrchu.

Krok 3.2: Charakterizace citlivosti

Je třeba provést více simulací a určit citlivost posouzení na změny předpokladů přijatých ohledně jednotlivých parametrů. Simulace musí být založeny na měnících se parametrech ve statickém geologickém modelu nebo modelech podloží a měnících se rychlostních funkcích a předpokladech v dynamickém modelování. Jakákoli případná významná citlivost se vezme v úvahu při posuzování rizika.

Krok 3.3: Posouzení rizik

Posouzení rizik zahrnuje mimo jiné tyto prvky:

3.3.1 Charakterizace nebezpečí

Charakterizace nebezpečí spočívá v charakterizaci možností úniku z úložného komplexu zjištěných pomocí výše popsaného dynamického modelování a charakterizace bezpečnosti. Při charakterizaci nebezpečí se přihlíží mimo jiné k těmto faktorům:

- a) potenciální únikové cesty;
- b) potenciální rozsah úniků zjištěnými únikovými cestami (rychlosti proudění);
- c) rozhodující parametry mající vliv na případný únik (např. maximální tlak v rezervoáru, maximální rychlost injektáže, teplota, citlivost na jednotlivé předpoklady ve statickém geologickém modelu nebo modelech podloží apod.);
- d) druhotné účinky ukládání CO₂ včetně vytlačení původních formačních fluid a vytvoření nových látek uložením CO₂;
- e) veškeré další faktory, které by mohly představovat nebezpečí pro lidské zdraví nebo životní prostředí (např. fyzické struktury spojené s projektem).

▼B

Charakterizace nebezpečí zahrnuje plný rozsah provozních podmínek v zájmu ověření bezpečnosti úložného komplexu

3.3.2 Posouzení expozice – na základě vlastností prostředí a distribuce a činností obyvatelstva nad úložným komplexem a potenciálního chování a osudu CO₂ uniklého potenciálními únikovými cestami zjištěnými v kroku 3.3.1.

3.3.3 Posouzení účinků – na základě citlivosti konkrétních druhů organismů, společenstev nebo stanovišť v souvislosti s možnými úniky zjištěnými v kroku 3.3.1. Posouzení účinků v relevantních případech zahrnuje účinky expozice zvýšeným koncentracím CO₂ v biosféře (včetně půdy, mořských sedimentů a bentických vod (asfyxie; hyperkapnie) a poklesu pH v těchto prostředích v důsledku úniku CO₂). Posouzení účinků zahrnuje rovněž posouzení účinků dalších látek, které mohou být přítomny v unikajících tocích CO₂ (nečistoty přítomné v injektovaném toku nebo nové látky vzniklé po uložení CO₂). Tyto účinky se posoudí v delším časovém a prostorovém měřítku a v závislosti na různých rozsazích úniků.

3.3.4 Charakterizace rizik – součástí charakterizace rizik je posouzení bezpečnosti a neporušenosti úložiště v krátkodobém a dlouhodobém výhledu, včetně posouzení rizika úniku za zamýšlených podmínek užívání a nejhorších dopadů na životní prostředí a zdraví. Charakterizace rizik se provádí na základě posouzení nebezpečí, expozice a účinků. Její součástí je posouzení zdrojů nejistoty určených v průběhu provádění jednotlivých kroků charakterizace a posouzení úložiště, a je-li to možné, popis způsobů, jimiž lze nejistotu snížit.

▼B*PŘÍLOHA II***KRITÉRIA PRO VYPRACOVÁNÍ A AKTUALIZACI MONITOROVACÍHO PLÁNU PODLE ČL. 13 ODS. 2 A PRO MONITOROVÁNÍ PO UZAVŘENÍ****1. Vypracování a aktualizace monitorovacího plánu**

Monitorovací plán podle čl. 13 odst. 2 se vypracovává na základě analýzy posouzení rizik provedené podle kroku 3 v příloze I a aktualizuje za účelem splnění požadavků na monitorování stanovených v čl. 13 odst. 1 na základě těchto kritérií:

1.1. Vypracování plánu

Monitorovací plán poskytuje údaje o monitorování, které je třeba provádět v hlavních fázích projektu, včetně výchozího a provozního monitorování a monitorování po uzavření. Pro každou fázi se stanoví

- a) monitorované parametry;
- b) použité technické prostředky pro monitorování a zdůvodnění této volby;
- c) lokality pro monitorování a zdůvodnění výběru prostorového vzorkování;
- d) četnost provádění a zdůvodnění výběru časového vzorkování.

Parametry určené k monitorování se volí tak, aby byly splněny jeho účely. Plán však musí v každém případě zahrnovat nepřetržité nebo občasné monitorování těchto parametrů:

- e) prchavé emise CO₂ z injektážního zařízení;
- f) objemový tok CO₂ v ústích injektážních vrtů;
- g) tlak a teplota CO₂ v ústích injektážních vrtů (za účelem stanovení hmotnostního průtoku);
- h) chemická analýza injektovaného materiálu;
- i) teplota a tlak v rezervoáru (za účelem stanovení skupenských přeměn a stavu CO₂).

Volba technických prostředků pro monitorování vychází z osvědčených postupů dostupných v době přípravy projektu. Je třeba vzít v úvahu a podle vhodnosti využít tyto alternativy:

- j) technologie, které dokáží detektovat přítomnost, umístění a trasy migrace CO₂ pod povrchem i na povrchu;
- k) technologie, které poskytují informace o tlakově-objemovém chování a plošném a svislém rozložení oblaku CO₂ za účelem zlepšení numerické trojrozměrné simulace na trojrozměrných geologických modelech úložné formace vytvořených podle článku 4 a přílohy I;
- l) technologie, které mají široký plošný záběr a umožňují zachytit informace o případných dříve nezjištěných možných únikových cestách v celém prostorovém rozsahu úložného komplexu i vně něj v případě závažných nesrovnalostí nebo migrace CO₂ mimo úložný komplex.

▼B**1.2 Aktualizace plánu**

Údaje shromážděné monitorováním se zakládají a vyhodnocují. Pozorované výsledky se porovnávají s chováním předpovězeným při dynamické trojrozměrné simulaci tlakově-objemového chování a vývoje nasycenosti provedené v rámci charakterizace bezpečnosti podle článku 4 a přílohy I kroku 3.

V případě významného odchýlení pozorovaného chování od předpokladů se provede překalibrování trojrozměrného modelu, aby tento odrážel pozorované chování. Překalibrování se provádí na základě údajů získaných z pozorování podle monitorovacího plánu; je-li to třeba ke zvýšení důvěry v předpoklady použité při překalibrování, obstarají se doplňující údaje.

Kroky 2 a 3 přílohy I se zopakují s využitím překalibrovaného trojrozměrného modelu nebo modelů, aby se získaly nové scénáře nebezpečí a rychlosti proudění a aby se upravilo a aktualizovalo posouzení rizik.

Jsou-li na základě porovnání skutečného chování rezervoáru s modelem a nové kalibrace modelu zjištěny nové zdroje, cesty a rychlosti proudění CO₂ nebo je-li zjištěno výrazné odchýlení od předchozího posouzení, monitorovací plán se odpovídajícím způsobem aktualizuje.

2. Monitorování po uzavření

Monitorování po uzavření se provádí na základě informací shromážděných a vymodelovaných v průběhu provádění monitorovacího plánu podle čl. 13 odst. 2 a podle bodu 1.2 této přílohy. Slouží zejména k získání informací potřebných pro účely čl. 18 odst. 1.